

Ms 5092/1-22. Eo tris lorand esleuni
tandri miik. rap. s. irak
1858-1879.

22 32 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

72 14

Protocoll

zusammengerufen am 15ten October 1859. Zweck des, zu Folge
des Anlasses vom 26ten Juni 1858. Nr 13916. wegen Col-
laudierung des Inventars der k. k. physikalischen Univer-
sität - Einleitung zur Zusammenkunft der Commission.

Vorsitzender: Prof. Dr. Johann Reisinger
s. Decan des philosophischen
Fakultäts-Collegiums.

Beisitzer: Prof. Dr. Joseph Serenaday
und Prof. Dr. Carl Brühl als
Vizepräsidenten.

Nr 1, Der o. o. Univer-
sität - Professor der Physik
Friedrich Sedlitz legt der ob-
genannten Commission ein von
ihm abgefasstes wissenschaftl.
lich angeordnetes Catalog über
den vorliegenden Stand der
physikalischen Sammlung vor.

Dieser Catalog in zwei gleich-
zeitig ausgearbeiteten Exemplaren
vorliegend, - davon eines zur
Abgabe an die stöbl. Bibliothek.

Act,

sie zu erst und jeder der XXIII
Haupt- und sechs Unterabthei-
lungen sind die wichtigsten und
kostspieligsten Apparate vor-
gezogen. Ferner wurden
durch Aufzählung sehr zahlrei-
cher Nummern mit den minder
wichtigen Gegenständen und
deren Vorweisung ihre Anwe-
senheit verifiziert.

Die Commission hat be-
stehen, dass der Katalog mit
dem wirklichen Bestande überein-
stimmt.

H. 2.) Nach dem Tode:

wurde noch ebenfalls in
zwei Exemplaren, im Verzeich-
nis der wohl vorhandenen über
in den neuen Katalog wegen
ihrer völligen Abwesenheit:
nicht aufgenommenen
Gegenstände vorgelegt, zum
Zwecke daß die Commission
sich durch Autopsie von der
wirklichen Abwesenheit

ist

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

der vorzuziehenden Objekte über:
zugehen, und dass sie b) durch
ihre Ehrfurcht, so wie durch Augenbe-
zeugen Zustimmung gegen Deter-
minirung der besten Bitte des Profess.
Jedoch unter Berücksichtigung der Vor-
züge über diese völlig sowohl
wissenschaftlich als finanziell vorzuz.
gehen Gegenstände von beträchtlicher
den Professor anzuregen zu
wollen, gegen nachträgliche An-
meldung der Zeit und der Quali-
tät der vorzunehmenden Gegenstände.
da über Gegenstände - Ziele.

Weshalb die Commission sich
von der leicht erfindlichen Mög-
lichkeit des Scheiterns und
Wartungslosigkeit der im vor-
genannten Vorzuziehenden auszu-
weisen Gegenstände durch An-
forderung überzugen hat, nach-
dem sie weiter die Aus-
sage des Prof. Jedoch entgegen-
nehmen hat, dass selbst bei An-
forderung einzelner dieser
Gegenstände von Deter-
minirung der Qualität ihrer An-
forderung

ausgegeben

Protocoll

entnommen am 15.ten October
1859. Durch die, zu Folge des
Erlasses vom 26.ten Juni 1858.
Zl 13916. wegen Collaudierung
des Inventars der k. k. phy-
sikalischen Universitäts-Bibl.
hinzugesammetelten
Commission.

Empfangsbestätigung

über folgende für die Universität zu Göttingen bestimmte Gegenstände aus der
Instrumenten-Sammlung des Herrn Carl von Nagy in Bielefeld.

- Inventar N° 45. Sechsrölliger Theodolit von Pistor sammt Stativ
 " 46 Dynamometer von Plöfsl
 " 47 Glasplatte in schwarzem Holz
 " 48 Jahr Uhr
 " 49 Englischer Zimmerbarometer
 " 50. Helioskop von Menz
 " 51. Aneroidbarometer
 " 52. Kaleidoskop v. Plöfsl
 " 53. Camera lucida
 " 54. Inclinationsnadel
 " 55. Englische Lothlampe
 " 56. Drei Gefäße mit Quecksilber
 " 57. Ein schwarzer Convexspiegel
 " 58. Interferenz & Beugungsapparat von Plöfsl
 " 59. Bergelius-Lampe
 " 59½ fläschchen mit weissen Firnis
 " 60 Maßstab von Werner
 " 61 Hölzerner Maßstab zum Zusammenlegen
 " 62. Proportional Zirkel aus Backfong.
 " 63. Transporteur v. Werner
 " 64 Stativ mit verstellbarer Säule.
 " 65 Zwei kleine Glaskästen und 1 Werkstisch mit Aufsatz
 und Laden

Verpackt Waren:

in der Kiste N° 1. } Inventar N° 48.

" " 2 " " 50

" " 3 " " 45, 46, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57.

" " 4 " " 58, 59, 59½, 61, 62, & 63, dann Besandtheile

ad inv. N° 50. —

Verstaus

in der Kiste N° 5: die Stativfüße ad Inv. N° 45. und Inv. N° 60.
" " " " f: Inventar N° 49.

Ohne Kisten wurden überbracht:
die Inv. N° 64. und 65.

Pest d. 24 Juli 1863.

Hogy ezen leiskomban feljegyzett műhelyeket a m. Kir. pesti.
egyetem terméskertani szertárának kamérá minden hiány nélkül
átvettem szemmel bizonyítom.

Pestén Julius 24^{en} 1863-ban

Jedlik Ányos s. k.
a m. Kir. pesti egyetemnél termé-
skertand. ny. k. tanára.

A vallás és közoktatási magyar kir. minis^{ter}től
 A magyar kir. egyetem terméshattani intézetének
 kellő karbani tartására, sa terméshattani előa-
 dásokkal járó kiséretek megtételére a közlelbb le-
 folyt időben néhány tanévre engedélytetni szokott
 évi négyszázhusz forintnyi 420 frt. átalányt a
 f. 186 6/7 tanévre is engedélyezvén, egyezsmind
 csejfenének találomn akkép intézkedni, hogy ezen
 átalány a folyó tanévtől kezdve ugy mint az
 egyetem más tanintézeteinek átalányai a
 következő évekre is, további rendelkezésig állan-
 doan folyóvá téssek; miért is felrólitom az
 országos főpenztárt, hogy a fennérintett összeget
 az eddigi módoratok szerint, a pesti m. kir. jöve-
 déki fő- és adópenztárnál további rendelkezésig
 rendezen minden évben fizesse ki. — Mivól a
 magyar kir. tudomány-egyetemi tanácsot f. évi
 április 13-án 671. sz. a. kélt felkerjesztése folytán
 további eljárásvegett értesitem. Budán 1867 évi
 Junius hó 22-én. Minis^{ter} ö nagyméltóságának
 meghagyásából. Lipovniczky István m. k. mini-
 stéri tanácsos.

380.
Tekintetes,
Dr. Jeddik Anyos ur,
a természettan tanára,
val. körölketik. Bessen
1867 július 6-án

Jhan Károly
b. verin.

Másolat

11570. szám. — A nagymélt.: vallás és közoktatásiügyi magyar Kir. Ministertől.

A magyar Kir. tud.-egyetem tanácsának tudomás és azonnali további értesítés végett letűlt,
dönt. Budán 1869. évi Június 29-én. B. Cst.,
vös Jörsef sk.

A vallás és közoktatási magyar Kir. miniszter 1869.
évi Június 29-én 11570. sz. a. Kelt sa pesti adóhiva.,
talhoz intézett rendeletének mása: —

A magyar Kir. egyetemi vegyes intézet szá-
mára évi kétezzer forint (2000 frt); az állattani
intézet számára évi nyolcszáz forint (800 frt);
a terméstudományi intézet számára évi nyolcszáz forint
(800 frt) — és az ásványtani intézet számára évi
négyezer forint (4000 frt) a folyó 1869. év elejétől
kezdve általánynak engedélyeztetvén, feltétlen az
adóhivatalt, miszerint a fennnevezett egyetemi intéze-
tek számára eddig engedélyezve volt kisebb összegű
átalányok megpótlásához melletti a fennnevezett öfve-
geket folyó évi január 1-től kezdve folyóvá
tévén, azokat az eddigi átalány rovására fel-
vett részeket leválasztva után, az eddig fennállott
módoratok mellett, a fennnevezett időpontról kezdve
fizesse ki.

Másolat hitelesül Hirt János s. k. aligargas

512.

Ágós Dr. Sedlik Ányos tnr
és az egyetem terméskettani
intézet igazgatójának jelen
R. Rendelet másolata tudom.
másul kiadatik.

Pesten július 10. 1869.

Némánfy

e. i. ből. tan. dekan

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMA
KÖNYVTÁRA

Szökevény-
ipar- és kereskedelemügyi
MINISTER.

Kelt Budapesten, 1874. május hó 13-án.

306
eln.

Ö Felségének 1872 július 11-én kelt legmagasabb meghatalmazása folytán, az ugyanazon évben Szent-Pétervárott tartott VIII-ik nemzetközi statisztikai Congressuson Magyarországi hivatalos képviselője a IX-ik nemzetközi Congressust Budapestre hívta meg. A Congressus a meghívást szívesen fogadta, sörverő-birodtsá-gára hagyván a végelhatározt, mely mint hivatalos uton értesültem Budapest javára dőlt el.

Mintán Magyarországi fővárosa nem akasht elmaradni azon országok mögött, melyek a nemzetközi statisztikai Congressus befogadására iránt verse-nyertek, is azt mindenkor nem csak szívesen de fényesen is fogadták: kötelességemnek tartottam ez irányban a kerdevényezést megragadni.

A nemzetközi Congressusoknak hagyományává vált eddigi eljárásához részemről is alkalmas kodva sörverő-birodtságot alakítottam, melynek feladatai a mellékelt tervezetben foglaltaknak.

E birodtságtól és sörverő-birodtságtól függően első sorban a Congressus sikere, sietek Meltóságodat felkérni, hogy abban részt venni is azt bevesse tana.

Meltóságos báró Cötvös Loránd egyetemi ny. r. tanár Úrnak.

Az újabb természettani intéret felszerelésére szükséges
eszközök költségvetése

I Mére' eszközök.

- 1) Pontos mérleg, fajszályok meghata'rozására berendezve ... 200 ft.
- 2) Cathetometer (Association de Genève) ... 500 -
- 3) Sphärometer (Brunner Parisban) ... 50 -

II Gravitatio' tanulmány elő'adására szükségesek.

- 4) Légiüres cső, az esés tanulmányozására ... 15
- 5) Morin-féle eszköz az esés törvényeinek tanulmányozására ... 300
- 6) Ingák, az ingakosra és lengési idője körüli örvességgel kimutatására ... 15
- 7) Huyghens cycloidikus ingája ... 25
- 8) Borda-féle ásszetett inga ... 100
- 9) Az ingási sík megtartására való kimutatására szolgáló inga ... 50

III. A ruganyosság tanítására.

- 10) Cagniard de Latour eszköze ... 50
- 11) Coulomb eszköze, a csavarási ruganyosság tanulmányozására ... 50

IV Capillaritás tanulmányozására

- 12) Gay Lussac eszköze a capillaris csőekben emelkedés törvényeinek kimutatására ... 30
- 13) A szilárd és cseppfolyó testek közötti tapadás kimutatására szolgáló készlet ... 30
- 14) Plateau dráthálózatai ... 10
- 15) Plateau készlete a súlytalan folyadékhoz egyensúlyi alakjainak előállítására ... 100

V Folyadékhoz kötésének tanulmányozására.

- 16) Charles készlete ... 150

VI Aerostatika tanulmányozására.

- 17) Eszköz a lég súlyának kimutatására ... 20
- 18) Barometer ... 100

1795 ft.

	Atvitel	1795 ft
19)	Pouillet kísérlete Mariotte törvényének kimutatására	60
20)	Manométerek	50
21)	Légűrítgő	200
22)	Lég és egyéb gázok sűrítésére szolgáló készülék	30

VII Electrostatika tanulmányozására

23)	Thomson-féle electrométer (Elliott Londonban)	100
-----	---	-----

VIII Magnetismus tanulmányozására

24)	Gambey eszköze a declinatio meghatározására	100
25)	Inclinatio tü	100
26)	Gauss-féle Magnetometer	300
27)	Jamin-féle mágnes s néhány mágnesrúd	50

IX Hőtan tanulmányozására

28)	Dulong és Petit eszköze szilárd testek kiterjedésének meghatározására (Gollaz Párisban)	150
29)	Dulong és Petit eszköze folyadékok kiterjedésének meghatározására (Gollaz Párisban)	150
30)	Regnault eszköze gázok kiterjedésének tanulmányozására hűtővíz hőmérséklet mellett (Gollaz Párisban)	200
31)	Hőmérők kiterjesztésére rútképes eszközök	100
32)	Pontor hőmérők	50
33)	Differential thermometer	15
34)	Regnault eszközei a gőzök tenziójának meghatározására 0° és 50°C. között és 100°C. felett (Gollaz Párisban)	300
35)	Párolgás tanulmányozására légüres térben	150
36)	Liebig hűtő kísérlete	100
37)	Bunsen-féle jég calorimeter (Desaga Heidelbergben)	50
38)	Regnault eszköze a fajhő meghatározására a felület módjára szerint (Gollaz Párisban)	35
39)	De la Provostaye és Desormes eszköze a fajhő meghatározására a keverési módszer szerint (Gollaz Párisban)	80

4145 ft

40)	Jamin eszköze a lapponyó hő meghatározására	80
41)	Ingenhousz és Biot eszközei a hővezetés kimutatására Jelmekben.	30
42)	Wiedemann és Frantz eszköze a hővezetés meghatározására	50
43)	Sénarmont eszköze a hővezetés tanulmányozására jegekre	35
45)	Melloni kísérlete a sugárzó hő tanulmányozására. (Elliott Londonban) Tyndall újabb kísérleteivel együtt	500
46)	Thermoelemek (Elliott Londonban)	100
47)	Pouillet pyrheliometere (Duboseq Parisban)	50
X Electricus polyomok tanulmányozására.		
48)	Két pontos tükör galvanométer (Sauerwald Berlinben)	500
49)	30 db. Nagy Bunsen-féle elem	200
50)	4 Daniell-féle galvan elem	20
51)	6 újfajta állando Bunsen-féle galvan elem	30
52)	Erköriök az electricai ellenállás meghatározására. (Elliott Londonban)	100
53)	Erköriök az electricus mozgató erő meghatározására. (Elliott Londonban)	100
54)	Peltier kísérlete az electricus folyam hőhatásainak tanulmányozására. (Bréquet Parisban)	50
XI A fénytan tanulmányozására.		
55)	Foucault-féle Heliosztat (Duboseq Parisban)	400
56)	Electricus lámpa (Duboseq)	150
57)	Foucault-féle regulator	200
58)	Üveg hasábok	30
59)	Folyadék hasáb (Steinheil Münchenben)	40
60)	Hasáb görög törés- és tényszerőjének meghatározására (Duboseq Parisban)	50
70)	Quartz hasábok	50
71)	Becquerel eszköze a fluorescentia tanulmányozására	100
		<hr/> 7010 ft.

Átvitel... 7010 ft.

72) Kettős prizma Young szerint interferencia előállítása -	30 "
Lára (Duboscq)	
73) Fresnel kettős tükré (Duboscq)	50 "
74) Jamieson kísérlete az interferencia tanulmányozására (Duboscq)	50 "
75) Kísérlet a fény hullámhosszára, meghatározása - Lára (Brunner Párisban)	250 "
76) Gonio meter a fény törési képesség meghatározására (Steinheil Münchenben)	400 "
77) Diffraction-rácsok. (~~Steeg~~ Steegtől)	50 "
78) Jamieson kísérlete a polarizáció tanulmányozására törés és visszaverődésnél (Duboscq Párisban)	350 "
79) Babinet Compensator	50 "
80) Mészpat jégvel külső bűvös módon észlelve, (Steegtől Olomburgban)	50 "
81) Nicol-féle hasábok (Steeg)	100 "
82) Quartz jégvel külső bűvös módon észlelve	50 "
83) Biot eszköze a circulas polarizáció tanulmányozására Lára (Duboscq Párisban)	300 "
84) Newton-féle szingyűrűk előállítása, de la Provostaye és Desains szerint (Duboscq Párisban)	50 "
85) Photometerek	100 "
86) Norremberg kísérlete. (Duboscq Párisban)	60 "
87) Dioptrikai eszközök mintái	100 "

Műszerekre

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Összeg... 9050 ft.

Beszerezendő anyagokra

100 -

Butorratra (Bekérítésekre és utalásokra)

100 -

650 -

Összeg 9800 ft

Le 21 juin 1878
N° 5052 / 6

Monseigneur le Baron,

Je m'empresse de vous accuser réception
de votre envoi de N° 805 et vous remercier beaucoup
de l'empressement avec lequel vous m'avez
fait parvenir l.

Je pourrais bien que vous seriez très
satisfait de ce long instrument extremement
parfait, ^{qui sont} et d'une précision très légère.

Le prix d'une machine à divisions
à cercles, d'une précision égale à ce long
appareil, serait de 3000 f et 3050 f
avec l'emballage. Vérification des divisions
avec le vernier garanti.

Veuillez agréer, Monseigneur le Baron,
mon très humble et empressé

Eugène

Eugène Jean-Baptiste

Másolat 31546/1876.

A budapesti m. kir. lud. egyetem tanácsának
m. 1876 évi november hó 22- kén 30. sz. a. Kelt
fölterjesztése folytán további eljárás végett
kiadatlik.

Budapest 1877. február 8. Trefort s. k.

A IX. ker. adóhivatalhoz intért rendelet mása:

A budapesti kir. lud. egyetemnél felállított
második termésvetani intézet számára az
1876. évre 1000 forinttal megállapított átalányt
engedélyezvén, felhívom a kir. adóhivatalt,
hogy ez összeget dr. C. Cötvös Loránt
egyetemi tanárnak bélyegtelen nyugtája
iránt számadás terhe mellett fizesse ki.

996. sz.

Méltóságos dr. b. Eötvös
Loránd ny. r. tanár
úrral közölnetik.

Bpest, 1877. febr. 18.

Kerékgyártó

dékan.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMA
KÖNYVTÁRA

EXPOSITION UNIVERSELLE DE PARIS.

Rue des Fossés St. Jacques.

N° 24

L. COLAZ

CONSTRUCTEUR D'INSTRUMENTS
A L'USAGE DES SCIENCES.

Paris, le 10 Avril 1877.

Monsieur le Directeur de
l'Université de Bordeaux
Langue

En mois d'Avril 1876 j'ai eu l'honneur
de fournir à votre université pour une somme
de 1111^{frs} 45 d'instruments de physique sur la
quelle j'ai reçu 1000 francs environ. Depuis
cette époque il m'est impossible de recevoir
le reste de ma facture et même une réponse à
mes lettres. Veuillez me faire l'honneur de
me dire à quel jour j. puis espérer sur l'appt. ment
prompt de ce versement.

Très respectueusement
votre dévoué

L. Colaz

Másolat: 10395. sz.

A budapesti m. Kir. tud. egyetem tanácsának f. évi
ápril 19-én 782. sz. a. kelt följegyzése folytán to-
vábbi eljárás végett kiadottk.

Budapest, 1877. július 4. Trefort s. k.

Az adóhivatalhoz intért kérelem módja:

A budapesti tud. egyetemmel felállított II.
képzési osztály intért számára a f. 1877. évi
1000 forint átalány engedélyezéssel, felhívom,
mihelyt a szem előzet B. Eötvös Loránd
egyetemi tanácsnak bízottakul nyugtájára
számadás, kelt mellett fizesse ki.
A másolat hitelesül: Kire János tk. aligargató.

1237. sz.

Méltóságos dr. báró
Csiszár Loránd ny. r.
tanár úrnak körölvén.

Budapest, 1877. július 10.

Kerékgyártó
dekan.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

J. DUBOSCQ

Elève et Sucr de SOLEIL

MAGASINS

21, rue de l'Odéon, au fond de la Cour

ATELIERS

30, rue Monsieur-le-Prince

PARIS

Paris le 15 *Sept* 1877.

Monsieur le Secrétaire
de l'Université de Budapest
Hongrie

J'ai le honneur de vous remettre
ci-joint la facture d'une livraison que
j'ai faite à M^r le baron Roland Eötvös
professeur à l'Université.

J'ai déjà écrit à Mr Eötvös à ce sujet,
mais ma lettre étant restée sans réponse,
j'espère être plus heureux en m'adressant
à vous.

Recevez Monsieur l'assurance de ma
considération.

A Duboscq

28549 szám.

„D. cs. és ap. Kir. Felsége f. évi
október hó 9^{én} Kelt l. f. elhatározá-
sával Miltörágyodás legReggelme,
sebben feljogorítani miltörhatótt,
hogy a budapesti Kir. Tudomány egysé-
semnél a Kiseleleti Természettanból
is előadásokat tartson.

Miről mihez tartás végett oly korra,
adapal értem, hogy e felől a me-
vezett egyetem academiái tanácsát
is egyúttal tudósítottam, és intez-
kedtem, hogy az egyetemnek Termé-
szettani kertára Miltörágyodnar
is szabad rendelkezésre álljon, s a
Kiseleleti Természettan rendelkezés sa

Miltörágyos B. Cötvös Loránt, budapesti
Kir. egyetemi ny. r. tanár úrnak

névvel Rózsen használatához.
Budapest 1844. évi Október 19-én
Ministeri ir. meghagyásból

Társaságunk
állam híján

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Bonn, den 24 October 1877

Hochgeehrter Herr Professor

In Folge Ihres geneigten Auftrages vom 21 August
sandte ich heute die gewünschten Gegenstände wohl verpackt an Ihre werthe Adresse
per Post ab.

Besten Empfang wünschend, überreiche ich Ihnen angebogen Rechnung, deren
Betrag von Kreuz 232 — & Sie mir gefl. wollen
Zuschreiben lassen

Mich Ihren fernern geehrten Aufträgen bestens empfohlen haltend zeichne

Hochachtungsvoll ergebenst

H. W. Geissler
wrtke

Der Preis von Mk 36 für das Hygrometer beruht auf einem
Druckfehler; das Instrument muss Mk 45 kosten. Ebenso musste
sich der Preis der Normalthermometer # 587 und 588 erhöhen wegen
der vielen Arbeit und Schwierigkeiten, welche uns deren Auf-
fertigung verursacht.

Bonn, den 24 October 1877

RECHNUNG

für Das Physikalische Cabinet der Universität Budapest

von Dr. Heinr. Geissler.

Sende Ihnen für Ihre Rechnung und Gefahr
per Post

1 Kiste enth:

204	2 Stk Barometer mit ein geschliff. feinem Thermometer	13,50 Mk	27	—
305	1 Stk feine Glasgewichte in Kasten 9,001 - 100,0		36	—
343	1 Hygrometer v. Geissler		45	—
588	1 Normalthermometer von 0-100° in 1/5° get		27	—
590	2 do mit kleinem Gefäß 0-50° in 1/10	20. —	40	—
592	1 do von 15-25° in 1/50° get		45	—
598	2 gewöhnl. luftleere Thermometer 0-260°	4,50	9	—
	Verpackung		3	—
			Mk 232	—

67. sz.

Elismervény.

Két Nagyszéle földtuke - egy tellurium - üveg
 gölyővel - és tizenkét aranyrámmában
 levő" képről, melyeket mint a m. Kir.
 gyakorló-iskola számára a magy.
 tudományos Akadémia által kegye-
 sen ajándékozott tárgyakat, az
 átvevéssel megbízott Dr Staub
 Moricz tanár Közvetítésével
 Mellsóságos Dr Wáro Eötvös
 Loránd egyetemi tanár úrtól
 átvettem.

Budapest 1877 októb. 25-én

Bartal Ansalg
 igazgató.

Életemben az embertudomány
nem csak az ismétlés és a
helyesírás, hanem a
szellemi élet fejlődésének
is a legfontosabb tényezője.
A tudomány azonban
csak akkor fejlődhet, ha
szellemi szabadsággal bír.
A tudomány nem csak a
szellemi élet fejlődésének
szükséglete, hanem a
szellemi élet fejlődésének
szükséglete is. A tudomány
nem csak a szellemi élet
fejlődésének, hanem a
szellemi élet fejlődésének
szükséglete is. A tudomány
nem csak a szellemi élet
fejlődésének, hanem a
szellemi élet fejlődésének
szükséglete is.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ez a szellemi élet fejlődésének
szükséglete is. A tudomány
nem csak a szellemi élet
fejlődésének, hanem a
szellemi élet fejlődésének
szükséglete is. A tudomány
nem csak a szellemi élet
fejlődésének, hanem a
szellemi élet fejlődésének
szükséglete is.

es ha mltitud at
another egg level in-
ternally, with
egg in white. Hatched.
not hatched, and
slightly with egg level.
egg not yet under

Wien am 22. März 1875.

Ihre Hochwohlgeb.

Herrn Baron Prof. Dr. von Eötvös
in Budapest.

Am 3. April 1875 hatten Ihre Hochwohlgeboren
die Güte mir à conto meine Rechnung v. 31. Januar
1875, Gulden 300 zu übersenden.

Darüber, da ich wissen möchte, wie ich
Ihre Rechnung, geschähe Sie mir Herr Baron,
die dringende Bitte um Sie zu rufen, dem
Hochachtung von beiliegenden Rechnungsbüch-
chen Nr. 388. 268 inclus. der Rechnung zu
Nr. 370, mir in Allem höchst gütigst zu
übermitteln.

Folgende Ihre Hochwohlgeboren herzu mir
über die entsprechenden Mittel verfügen, so
haben Sie die Güte, mir demselben ferner
Mitteilungen zu machen, daß ich mich

in solches Falle von Herrn Prof. Dr. Wartha
wende, der die Güte hatte, mich dem Vortrag
mit höflicher Mitte zu garantieren.
Aufzufügen Sie, hoch verehrter Herr Herron,
mein sehr dringendes Verlangen, daß
mein Leiden in Gegenwart nicht zu stillen Ge-
sellschaft, und mich möglichst, Beträge über
4 Jahre aufzusparen zu lassen.

Gewissenhaftigster Hochachtungsbogen
der vorzüglichsten Hochachtung

Ihrer
Verehrung

Alb. Rueprecht

Fol. *Duplikat* **RECHNUNG** von *Wien, am 22. März 1878.* 46.092/16

ALB. RUEPRECHT

Mech. Atelier für Präcisionswagen u. Gewichte

V. Hugelbrunn gasse N° 5.

*für d. physikal. Kabinet der k. u. k. Universität zu
Budapest.*

Zahlbar in Wien.

Sende auf Ihre Order und Gefahr.

1875

Jan. 31

Leine Präcisionswaage für 2 H.

Belastung im Gehäuse ausschliessung

mit 4 Schiebern zum Öffnen etc.

575 -

1 Garnitur Gewichte hierzu = 2000 Gr.

50 -

Öfen, Kiste u. Verpackung

12 -

637 -

Vermögenszinsen v. 1. Jan. bis Ende Decemb. 76.

30 -

ditto v. 1. Jan. bis Ende März 77 p. p. 66 2/3 %

2 78

ditto v. 1. April 77 bis Ende März 78 p. p. 36 2/3 %

18 48

688 26

1.3. April 77 à Conto erhalten

300 -

Recht

388 26

Alb. Rueprecht

Herrn Professor H. von Cotta, Hochachtungsvoll
Post.

Cassel, den 2. October 1878.

Bezugnehmend auf 4 facture i. Recb. 72.
erlaubten wir uns heute den Betrag von Mk. 166
p. 15. 9/8. 4 Ungar. Allgem.
Creditbk. Post

auf Sie zu entnehmen und empfehlen unsere Eratte bei Vorkommen
Ihrem geneigten Schutze.

In der Erwartung einer baldgefälligen Erneuerung Ihrer ge-
schätzten Aufträge zeichnen

mit Achtung ergebenst

Herrn v. Cotta

KONVULSION
LUDOMANUS VANDER
MAGYAR

Handwritten signature

Pavel von Schtork

Bezugnehmend auf

erhalten wir uns heute das Recht davon

no. 1000

1872

auf die zu entnehmen und einzufügen. Dieses Vertheilen

Thomson's receipt

In der Erwartung eines baldigen Besuchs
Erleuchtend Ihren ge-

schätzten Aufträge zu beenden

Lehrung gegeben

Physician
P. May
Yarr

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

München den 19/9 75.

Herrn Baron Roland Cötoos, Prof. d. Univ. Rudapest.

Hochachtung Herr!

Loeben von einer Reise zurück, finde ich Ihren werthen Brief vom
29/8 75. Morgen werden folgende Apparate an die Adresse Ihres
Instituts abgehen, die in der beifolgenden Richtung aufgeführt sind.
Die ~~zu~~ restirenden Apparate hauptsächlich der absolute Geomometer
werden baldigst folgen.

Mit der Versicherung meine vorz. Hochachtung

Ihr
ganz ergebener

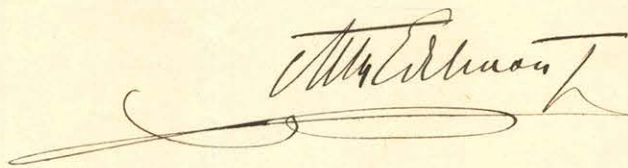
Fodor. Alth Erlman

Rechnung von physik. - mech. Institut von M. Th. Erdmann in Zürich
an das physikal. Institut der Universität Bonn - Tiel
zu Handen des Herrn Prof. Baron R. Lötters:
sind folgende abgelesene Apparate.

Physikalisches Arbeitsstativ	60 M.
Scala-funrohr	150 M.
Apparat zur Beobachtung zweier Instrumente	50 M.
Reiß Vorlesungs elect. oscop	2 M.
Coulomb'sche Drehwaage	140 M.
Ein Paar Magnetstäbe	20 M.
Vorlesungsgalvanometer	90 M.
Magnetometer	250 M.
Versuchung	20 M.
	<hr/> 782 M

Summe Siebenhundertgerundachtzig Mark
J. R. W. /

6 MÉDAILLES D'ARGENT.

10, Rue de la Sorbonne, 10.

125092/19

6 MÉDAILLES D'ARGENT.

MATÉRIEL

de Laboratoire.

TUBES DE GEISSLER.

ALVERGNIAT FRÈRES

CONSTRUCTEURS D'INSTRUMENTS

à l'usage des Sciences.

MACHINE PNEUMATIQUE

à Mercure.

Trompe à Mercure.

ET

TROMPE A EAU.

Fournisseurs de la Faculté des Sciences de Paris, de l'Ecole Normale Supérieure,
du Collège de France, de l'Ecole Supérieure de Pharmacie, &c.

Doit

PARIS, le

187

Lith. Lubin et Co. r. Séguier, 11. Paris.

Monsieur le Ministre L. A. B. de la Sorbonne

*La somme de cent francs Reçue par
une pompe à mercure à l'usage de la Sorbonne.*

Alvergniat

13 Février 1889

Wien am 24/4/79.

Hochgeachteter Herr Baron Kol. Cötter

Sammtlich Sanbeamte, beson. ich mich Ihnen Herr
 Baron, dem weiteren Fortgang von § 413
 als Begleit meines Besuchs v. 31/1 1875, zu bestätigen.
 Ich erlaube mir, außer der gewöhnlichen Rechnung
 über einen Betrag v. fl. 2.50, mit der Bitte
 beizulegen, für die dem anfallenden Betrag
 bezogen und der Quittung einzureichen zu lassen.
 Zudem ich mich Ihnen weiteren möglichst
 besond. angeschlossen fülle, falls ich die Ihre
 zu zeigen, als

Ihr Hochwohlgeborner ganz Ergeben

J. Antin 1 Quittung
 3 fl. Oct. W.

Ab. Kueperhoff.

INSTRUMENTS D'OPTIQUE & DE PRÉCISION

PARIS, LE

Ms 5092/21

1879

J. & A. DUBOSCQ

Maison fondée en 1819

PAR SOLEIL PÈRE

MAGASINS

21, RUE DE L'ODÉON, AU FOND DE LA COUR

ATELIERS

30, RUE MONSIEUR-LE-PRINCE

PARIS

Monsieur Etienne Soland Cte
Professeur à l'Université
de Pesth

J'ai le honneur de vous informer que
les instruments qui me restent à vous
livrer sont aujourd'hui presque tous
terminés ou sur le point de l'être;
ce sont:

- 1 Hélioïde 800 fr. 1 Banc de diffraction 700.
- 1 Cuve pour expériences de Plateau 150^f.
- 1 Appareil à anneaux colorés 35 fr.
- 1 Appareil à franges d'Herschel 40 fr.
- 1 Réfracteur commun 400 fr. 1 Cercle lamine &
Sensarmont 800 — 1 Collection de cristaux
100 fr. — 2 Quartz dont 1 nouveau 18 fr. —
- 1 Spathe Desormes 150 fr. 1 Diaphragme Circulaire 15^f.
- 1 Appareil à mesurer les axes des cristaux 200 fr.
- 1 Appareil à réfraction Conique 80^f.
- 1 Pécomètre Silbermann 200 fr.

Veuillez se vous faire donner vos ordres
pour l'expédition, & agréer, Monsieur, mes salutations
empressées.

A. Duboscq

Vincent Gaussoffgabor

Herrn Professor Dr. Baron von Cötrös
Physicalisches Institut der Universität

Pest

Goerlitz, den 3. October 1879

Ich habe die Ehre, Ihnen hierdurch den Versandt der
gütigst bestellten Waaren anzuzeigen
und angelegen darüber Rechnung zu erteilen, deren Betrag von

R.-Mark 61-70

Sie mir geneigtest gutschreiben wollen.

Mit der Bitte um gefällige Erneuerung Ihrer Befehle
zeichne ich

Hochachtungsvoll

Geistlich-Verordneter Herr Baron!

Wir haben die Herr, Herrn im Auftrage unser Herr
Lehrer eine Sammlung von 16 fluorescirenden Lösungen und
eine Sammlung von phosphorescirenden Substanzen zu überse-
hen, worüber wir uns die Freiheit erlauben, Sie Gaussoffgabor
mit Kaufung zu beehren.

In der angenehmen Hoffnung, daß wir uns bald wieder
bei der Zusage des H. Gaussoffgabor wiedersehen werden,
haben wir die Herr im Herrn zu verabschieden, mit hochachtung-
svoller Verabschiedung

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Verabschiedung
Hr. Dr. M. Schuchardt

H. R. Schuchardt

Emballagen werden, wenn innerhalb 6 Wochen franco und in gutem Zustande zugesendet, zurückgenommen. Bei Rimeissen auf Nebenplätze werden die Incassospesen berechnet, für Beibringung von Protest aber wird keine Verbindlichkeit übernommen. Coupons werden nicht in Zahlung genommen.